

Дәріс 1. Қазіргі таңдағы психикалық денсаулық профилактикасы және суицидтің алдын алу пәні мен құрылымы.

Жоспар:

1. Психикалық денсаулық профилактикасы және суицидтің алдын алу психологияның пәні мен объектісі.
2. Психикалық денсаулық профилактикасы және суицидтің алдын алу қазіргі күйі және даму тарихы.
3. Психикалық денсаулық профилактикасы және суицидтің алдын алу психология ғылымының бір саласы ретінде, оның басқа ғылымдармен байланысы.
4. Психикалық денсаулық профилактикасы және суицидтің алдын алу іс-әрекеттерінің негізгі бағыттары. Еліміздің емдеу мекемелеріндегі медициналық психологтардың қызметтері мен штаттық нормативтері.

Психикалық денсаулық профилактикасы және суицидтің алдын алу курсының негізгі мақсаты - жеке адамға әр түлі психикалық факторлардың әсерін; жеке адам дамуында ауытқулардың шығу себептерін, нервтік және психикалық бұзулылардың алдын алу және емдеу Медициналық психология жалпы психология ғылымының саласын зерттеу объектісі – жеке адам, оның нервтік - психикалық жүйесі. Қазіргі медициналық психологияның негізгі бөлімдері:

Психикалық денсаулық профилактикасы және суицидтің алдын алу қазіргі заман психологиясының алдыңғы қатарына шығып отыр. Медициналық психологияның дамуы – бүкіл әлемдік тенденция. Әлемнің дамыған елдеріндегі психологтар «клиникалық психологиямен» айналысады, ал біздің елімізде оны «медициналық психология» деп қарастырады. Медициналық психологияның басты ерекшелігі – бастапқы теорияның негізі мен оның халықтың денсаулық сақтаудағы тәжірибелік мәселелерінің шешімін енгізумен тығыз байланыстылығында. Психологияның басқа салаларына қарағанда қазіргі кезде медициналық психология, денсаулық сақтау ісінің көпшілік мәселелерінің шешілуінде қолданылады.

Патопсихология («пато»-бұзылу, ауытқу, ауру) - психикасындағы ауытқушылық.

Нейропсихология- психикалық құбылыстар мен мидың физиологиялық құрылымын ара- қатынасын зерттейтін психология саласы(нейрон- нерв клеткасы единицасы).

Психопатология - психика паталогия (психиканың бұзылуы) Патопсихологиямен психопатология - бір ұғым.

Психикалық денсаулық профилактикасы және суицидтің алдын алудың негізгі міндеттері:

- Невртік – психикалық және соматикалық аурулардың барысы мен емдеу кезінде психологиялық факторлардың зерттеу барысында.
- Әртүрлі сырқаттар психиканың өзгерістерін зерттеу.

- Өртүрлі ауытқушылық жағдайлардың психикаға әсерін зерттеу.
 - Сырқат адамның қоршаған ортаға қарым-қатынасын зеттеу
 - Психикалық ауытқушылықтарды қалыпқа келтіруде лабораториялық эксперименталды- психологияның жаңа әдістерді қолдануды зерттеу
 - Психикасы сырқат адамның жоғарғы нерв жүйесінің зақымдану мөлшерін зерттеу, анықтау
 - Психотерапия жетістіктерін қолдана отырып, науқас адамды сауықтыру.
- Психотерапия- психикалық әсердің көмегімен емдеу жолдарын қарастыратын ғылым.

Психофармакология- адам психикасына әсер күші

Психоневрология- адамның нерв жүйесі туралы жалпы ғылым

Психопат- психикалық аурудың белгісі байқалатын адам

Психоз- рухани сипаттағы ауру, жындану

Психопроф және гигиена - адам денсаулығымен оны нығайтуға арналған шара

Медициналық психология дәрігерлердің қызметі мен аурулардың мінезқұлқын зерттеу. Адам психикасы жайындағы ілім мистикалық діни көзқараста ықпалында болды. 8-12 ғасырларда Шығыс елдерде философиялық ой- пікірлер өркен жайып, ғылым және адамның жан дүниесі жанындағы ілім жанданып, жаңа сипатқа не болды. Жаратылыстану, медицина, математика мен адамтану ғылымдары өркен жайып, ежелгі дүние ғұламалары Платон мен Аристотельдің, Гален Архимедтің еңбектері араб тіліне аударылды. Аристотельдің және басқа да ғылымдардың идеялары, ашқан жаңалықтары, ой-пікірлері жаңа сипат алып Әбу-Насыр-әл-Фараби (870-950жж) Әби-Алу иби Сина (Авиценна) (980-1037жж), (1126-1198жж) сияқты орта ғасырлық ғұламалардың зерттеулері арқ. адамның жандүниесі жайындағы ілім өркендеді.

Әдебиеттер тізімі:

1. Ілешева Р.Г. Медициналық психология. Алматы, 2019.
2. Ілешева Р.Г. Психиатрия. Алматы, 2018.
3. Құдиярова Г.А. Психиатрия. Алматы, 2017.
4. Абрамова Г.С., Юдчиц Ю.А. Психология в медицине. М., 2015.
5. Братусь Б.С. «Аномалии личности». М., 2014.
6. Лебединский М.С. Нарушения психического развития у детей, М., 2015.